

Javna objava informacija

Godišnje izvješće sa stanjem na dan 31.12.2012.

Opći podaci i upravljanje rizicima

<u>Datum izvješća:</u>	31.12.2012.
<u>Učestalost izvješćivanja:</u>	Godišnje
<u>Uključena društva:</u>	Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb, Radnička cesta 47 (dalje Štedionica ili RSŠ)

Kvalitativne informacije :

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sustav upravljanja rizicima uzima u obzir propisane regulatorne zahtjeve sukladno Zakonu o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje, Zakonu o kreditnim institucijama i pratećim podzakonskim aktima.

Upravljanje rizicima uspostavljeno je na razini Štedionice te se provodi kroz sve segmente poslovanja unutar procesa ustrojenih u odjelima Štedionice.

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda za utvrđivanje, mjerjenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući i izješćivanje o rizicima kojima je RSŠ izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

Upravljanje rizicima uspostavljeno na razini RSŠ te se provodi kroz sve segmente poslovanja unutar poslovnih procesa ustrojenih unutar Odjela RSŠ u kojima rizici nastaju.

Pored toga, upravljanje rizicima djelomično se provodi i kroz posebna tijela koja donose odluke o preuzimanju rizika odnosno kreditni odbor, ALCO, Komisija za likvidnost i Odbor za upravljanje informacijskim sustavima. Za svaki od značajnih rizika kojima je RSŠ izložena, RSŠ je imenovala odgovarajući broj djelatnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija razmjerno veličini, vrsti, opsegu i složenosti poslovanja.

Interni limiti se definiraju na formiranim komisijama i odborima uz odobrenje Uprave, odnosno direktno od strane Uprave.

U procesu upravljanja rizicima Štedionica poštuje načelno jasne podjele odgovornosti za one funkcije i organizacijske jedinice koje aktivno sudjeluju u preuzimanju rizika od onih koji te rizike mijere, prate i izještavaju.

Osnovu strategije rizika predstavlja poslovni plan i poslovna strategija u kojoj su definirani osnovni ciljevi za narednu godinu. Strategija rizika obuhvaća interne akte kojima se definira preuzimanje, praćenje, mjerjenje i upravljanje rizicima.

Ciljevi strategije RSŠ :

RSŠ je kreditna institucija koja pruža usluge na području RH te su joj klijenti stanovništvo, finansijske institucije i javni sektor, a sve u skladu sa Zakonom o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje.

Vizija RSŠ je zadržati jednu od vodećih pozicija na domaćem tržištu kako po veličini tako i po rezultatima poslovanja.

Adekvatnost kapitala :

Održavanje dovoljnog nivoa kapitala je temeljni cilj upravljanja rizicima u RSŠ. Dovoljan kapital treba biti održavan u cilju osiguravanja rasta poslovanja i postizanja poslovnih planova.

RSŠ osigurava adekvatnost kapitala redovitim izračunom i kontrolom trenutnog nivoa.

Koristi se sistem regulatornog ograničenja kapitala uz stalno praćenje kako bi osigurali odgovarajuću razinu adekvatnosti kapitala. Regulatorni minimalni zahtjevi za kapitalom predstavljaju obvezujući uvjet u ovom procesu kako bi RSŠ izbjegla moguće zakonske posljedice. Prema važećoj HNB regulativi minimalna stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala iznosi 12%.

Funkcija kontrole rizika organizirana je unutar Odjela za upravljanje rizicima, kontroling i statistiku. Ova organizacijska jedinica nema ovlaštenje za donošenje odluka o preuzimanju rizika nego je njena funkcija isključivo kontrola, analiza, praćenje rizika te izještavanje o rizicima.

Odjel obavlja neovisnu procjenu svih rizika poslovanja i odgovoran je Upravi Stambene Štedionice. Odjel djeluje kao samostalna organizacijska jedinica. U svojoj procjeni rizika Odjel koristi postojeću aplikativnu podršku RSŠ.

Osnovni zadaci odjela u okviru funkcije kontrole rizika su :

- analiza rizika koja podrazumijeva utvrđivanje i mjerjenje odnosno procjenjivanje rizika kojima jest ili bi mogla biti izložena
- praćenje svih značajnijih rizika kojima je RSŠ izložena,
- provođenje testiranja otpornosti na stres,
- provjere primjene i djelotvornosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima kojima jest ili kojima može biti izložena,
- ocjena adekvatnosti i dokumentiranosti metodologije za upravljanje rizicima,
- sudjelovanje u izradi i preispitivanju strategija i politika za upravljanje rizicima,
- sudjelovanje u izradi, primjeni i nadzoru nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje rizicima te davanje prijedloga i preporuka za primjerenou upravljanje rizicima,
- analize, praćenja i izješćivanja o adekvatnosti internoga kapitala te provjere strategija i postupaka ocjenjivanja potrebnoga internoga kapitala.
- analize rizika prisutnih kod novih proizvoda,
- izješćivanja nadzornog odbora i uprave o upravljanju rizicima i svom radu,
- provođenje ostalih provjera koje su potrebne za adekvatnu kontrolu rizika

Rizici kojima je Štedionica u svojem poslovanju najviše izložena su kreditni rizik, tržišni rizici, likvidnosni, kamatni i operativni rizik.

Navedenim rizicima u svakodnevnom poslovanju Štedionica upravlja putem politika, procedura, limita, odbora te kontrola.

Kreditni rizik

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Štedionice i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja. Kreditni rizik predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da podmiri u cijelosti iznose obveza po dospijeću. Štedionica je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja.

Kreditnim rizikom se upravlja analizom klijenata i pribavljanjem adekvatnih kolaterala.

Vrste i iznosi kolaterala ovise o procjeni kreditnog rizika pojedinog klijenta.

Kreditni rizik osigurava se instrumentima osiguranja (uglavnom hipotekama nad stambenim nekretninama) adekvatne vrijednosti, a ulaganja se uglavnom vrše u zajmove i dužničke vrijednosnice koje je izdala ili za koje garantira Republika Hrvatska.

Kontinuiranim praćenjem i izvještavanjem o kreditnom riziku Štedionica osigurava odgovarajuću razinu rezervacija.

Štedionica koristi standardizirani pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik sukladno važećoj regulativi.

Kamatni rizik u knjizi banke (KRKB)

Kamatni rizik u knjizi banke jest rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.

Poslovanje Štedionice pod utjecajem je rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna imovina i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina kamatonosne imovine i sve kamatonosne obveze Štedionice imaju nepromjenjivu kamatnu stopu u skladu sa Zakonom o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje.

RSŠ u svom portfelju nema pozicije koje se odnose na finansijske instrumente i robu koja se drži s namjerom trgovanja

Sukladno odredbama Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje razlika između kamatne stope na stambenu štednju i kamatne stope na stambeni kredit ne može biti veća od tri postotna boda osim za kredite za međufinanciranje. Volatilnost kamatnih stopa na odobrene kredite i ugovorenu štednju ne postoji tj. ne postoji nepredvidiva promjena kamatnih stopa u nekom budućem vremenskom periodu s obzirom da su kamatne stope nepromjenjive

Prema Zakonu o kreditnim institucijama i Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke definirano je da kreditne institucije, čime su uključene stambene Štedionice, moraju u propisanim rokovima izvješćivati Hrvatsku narodnu banku sukladno propisanoj metodologiji, a pokazatelj omjer ekonomske vrijednosti i jamstvenog kapitala ne smije prijeti 20%. S obzirom na specifičnosti poslovanja kod stambenih Štedionica se javlja problem usklađivanja s navedenim limitom.

Sa 31. prosincem 2012. godine, RSŠ uključuje rezultate dobivene internim *Prilagođenim modelom* u izračun promjene ekonomske vrijednosti knjige banke. Prilagođeni model uključuje osnovne pretpostavke sustava stambene štednje (dugotrajnost štednje i obnavljanje štednje u petogodišnjim ciklusima). Prilagođeni model temelji se na navedenim pretpostavkama sustava uz korištenje povijesnih podataka o broju ugovora i uplatama po pojedinim godinama štednje i uključivanje korektivnih faktora (standardne devijacije) koji predstavljaju maržu na rizik.

Provjera pouzdanosti Prilagođenog modela provjerava se back testom.

RSŠ kontinuirano provodi testiranje otpornosti na stres (po mogućnosti kvartalno, a najmanje polugodišnje), a o rezultatima navedenih testova izvještava se uprava Štedionice (zasebnim izvještajem ili u okviru ALCO). Navedeno testiranje uključuje i dodatno umanjenje za maržu za rizik (dodatano povećanje korektivnih faktora (σ ili %).

Funkcija kontrole rizika odgovorna je za formiranje i provođenje sustava za upravljanje KRKB-om RSŠ, za izradu i analizu izvješća o podacima dobivenim primjenom Prilagođenog modela kao i za predlaganje odgovarajućih mjera koje je potrebno poduzeti u vezi s razinom izloženosti KRKB-u. Ova funkcija zadužena je i za provođenje početnog i kontinuiranog vrednovanja Prilagođenog modela RSŠ

Rizik likvidnosti

Štedionica upravlja rizikom likvidnosti putem utvrđenih odbora zaduženih za održavanje likvidnosti.

Glavni izvori sredstava su depoziti građana i dionički kapital.

Štedionica ima veliki broj malih ulagača s malim pojedinačnim ulozima.

Izvori sredstava su u većoj mjeri stabilni, oročeni depoziti.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Štedionica održava potreban nivo rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću likvidnost te osigurava sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza i za namjenske isplate po odobrenim kreditima.

Sukladno važećoj regulativi Štedionica izvještava Hrvatsku narodnu banku i održava definirani minimalni koeficijent likvidnosti iznad zakonom propisanog.

Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku se redovno prati prema zakonskim limitima za svu imovinu i obveze denominirane u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu. Štedionica nastoji minimizirati neusklađenosnost između stavki imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Operativni rizik razlikuje se od ostalih rizika (kreditnog, tržišnog) po tome što se on ne preuzima izravno, u zamjenu za očekivanu dobit, već je prisutan u uobičajenom tijeku obavljanja aktivnosti odnosno svojstven je svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima

Pravilnik upravljanja operativnim rizikom RSŠ predstavlja temeljni dokument kojim RSŠ uspostavlja i regulira područje upravljanja operativnim rizikom u cilju smanjenja operativnog rizika na prihvatljivu razinu koju je moguće kontrolirati i koja RSŠ omogućuje osiguranje sigurnog i stabilnog poslovanja, kao i zaštitu reputacije.

Propisanim internim aktima RSŠ aktivno provodi identifikaciju, procjenu, praćenje, upravljanje i kontrolu izloženosti operativnim rizicima uz angažiranost i odgovornost Uprave RSŠ za provođenje politike upravljanja operativnim rizikom i postojanje organizacijske svijesti i kulture odnošenja prema rizicima od strane svih zaposlenika RSŠ.

Definirani su događaji operativnog rizika kao i događaji koji predstavljaju značajan operativni rizik za Štedioniku te način evidentiranja događaja u bazu podataka uz proces izvještavanja.

Štedionica nastoji minimizirati operativni rizik uvođenjem kontrola u procedure rada i sigurnost informacijskog sustava te osiguranjem neprekinutosti poslovanja.

Stalnim edukacijama dјelatnika i prevencijom od učestalosti pogrešaka nastoji se smanjiti izloženost ovom riziku.

Sustav upravljanja operativnim rizikom predstavlja sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, procesa, postupaka, sustava i resursa za utvrđivanje, mjerjenje, procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti rizicima odnosno upravljanju rizikom u cjelini, te podrazumijeva uspostavu odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika.

Voditelji odjela i odgovorni dјelatnici za operativni rizik unutar svakog odjela imaju funkciju osigurati identifikaciju i rješavanje pitanja vezanih za upravljanje operativnim rizicima, te na temelju informacija iz sustava izvještavanja, predlaganje aktivnosti za smanjenje rizika Upravi za čiju operativnu provedbu su u konačnici odgovorni Voditelji odjela.

Voditelji odjela i odgovorni dјelatnici za operativni rizik unutar svakog odjela sudjeluju u analizi i otklanjanju posljedica rizičnog događaja u poslovanju Stambene štedionice, te predlažu dopune ili izmjene u sustavu upravljanja rizicima s ciljem otklanjanja mogućnosti ponavljanja štetnog događaja.

Prilikom otkrivanja događaja operativnog rizika svaki dјelatnik RSŠ dužan je događaj prijaviti u bazu podataka putem aplikacije „Prijava problema RSŠ“ za evidentiranje incidenata ili u slučaju nemogućnosti pristupa aplikaciji popuniti obrazac „Evidentiranje događaja operativnog rizika“ te ovisno o vrsti događaja obavijestiti nadređenu odgovornu osobu.

Svaki događaj operativnog rizika ima određena obilježja koje je potrebno evidentirati u bazi podataka.

Obilježja koja se evidentiraju :

- opis događaja,
- datum nastanka,
- datum otkrića,
- podaci o osobama/odjelima koje su otkrile događaj,
- izvor događaja (uzrok),
- poslovni proces na koji se odnosi,
- iznos gubitka (potencijalnog ili proknjiženog),
- te ostala obilježja koja se unose prilikom evidentiranja događaja operativnog rizika u bazi podataka o događajima operativnog rizika.

Izvještavanje osigurava različitim razinama menadžmenta podatke koji su potrebni za pregled i praćenje izloženosti, proaktivno upravljanje operativnim rizikom, odnosno donošenje poslovnih odluka u cilju sigurnog i stabilnog poslovanja RSŠ.

Izvješća priprema i izrađuje Suradnik u Odjelu za upravljanje rizicima, kontroling i statistiku

Izvještavanje sadržava informacije o:

- vrsti gubitka ili rizika,
- uzrocima i izvorima događaja odnosno rizika,
- značajnosti događaja ili rizika i
- mjerama koje se namjeravaju ili jesu poduzete radi smanjenja i ograničenja posljedica događaja odnosno ovladavanja rizikom.

Registrar rizika sadrži sve potencijalne događaje operativnog rizika kao i one koji su se već dogodili. Svaki navedeni događaj je opisan, iznesena je procjena mogućeg financijskog učinka, osobe koje su sudjelovale u procjeni i u nekim su predložene i mјere za sprječavanja nastanka navedenog događaja Također Suradnik za usklađenost daje ocjenu usklađenosti, a Voditelj odjela marketinga ocjenu za rizik reputacije svakog pojedinog događaja.

Vrste događaja u registru rizika :

Vrsta događaja	Opis
Interna prijevara	Gubici proizašli iz npr. neovlaštenih radnji, radnji s namjerom prijevare, pronevjere, krađe, zlouporabe imovine ili druge povrede propisa i/ili internih akata kreditne institucije, a koje uključuju djelovanje najmanje jednog internog subjekta.
Eksterna prijevara	Gubici proizašli npr. iz radnja učinjenih s namjerom prijevare, krađe, zlouporabe imovine ili druge povrede propisa od treće osobe.
Odnosi s radnicima i sigurnost na radnom mjestu	Gubici proizašli npr. iz povrede zakona ili ugovora kojima se regulira radni odnos, zdravstvena zaštita, sigurnost na radu; gubici na osnovu odšteta zbog ozljeda na radu ili na osnovi diskriminacije.
Klijenti, proizvodi i poslovni postupci	Gubici nastali npr. u poslovanju s klijentima, a koji su prouzročeni nenamjernim i/ili nemarnim djelovanjem ili su proizašli iz prirode ili karakteristika proizvoda odnosno pružene usluge.
Šteta na materijalnoj imovini	Gubici nastali npr. uništenjem ili oštećenjem materijalne imovine zbog dogadaja kao što su prirodne katastrofe, terorizam ili vandalizam.
Prekidi i narušavanja poslovanja i rada sustava	Gubici nastali npr. zbog prekida rada, grešaka ili neraspoloživosti sustava.
Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima	Gubici nastali npr. neuspješnim izvršenjem poslova ili neadekvatnim upravljanjem procesima; gubici nastali zbog odnosa s poslovnim partnerima i pružateljima usluga.

Štedionica koristi jednostavni pristup (BIA) za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik sukladno važećoj regulativi.

Način izračuna definiran je Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (OAJKKI).

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema jednostavnom pristupu jest određeni postotak relevantnog pokazatelja.

Metodologija izračuna inicijalnoga kapitalnog zahtjeva sukladno OAJKKI :

Prema jednostavnom pristupu inicijalni kapitalni zahtjev za operativni rizik jest 15% prosjeka posljednja tri relevantna pokazatelja. Prosjek posljednja tri relevantna pokazatelja računa se kao aritmetička sredina na slijedeći način :

Ako je bilo koji od posljednja tri relevantna pokazatelja negativan ili jednak nuli, neće se uključiti u izračun trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja, te se trogodišnji prosjek relevantnog pokazatelja računa na način da se zbroj pozitivnih relevantnih pokazatelja podijeli s brojem pozitivnih relevantnih pokazatelja.

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvalitativne informacije :

Jamstveni kapital RSŠ predstavlja iznos izvora sredstava koji je RSŠ dužna održavati radi sigurnoga i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima.

Način utvrđivanja jamstvenog kapitala :

Visina jamstvenog kapitala utvrđena je sukladno članku 131. ZOKI-a (Zakona o kreditnim institucijama) i sukladno OAJKKI (Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija)

Jamstveni kapital RSS predstavlja zbroj Osnovnoga kapitala i Dopunskoga kapitala I umanjenog za odbitne stavke.

Osnovni kapital sastoji se od uplaćenog temeljnog kapitala te rezervi i zadržane dobiti i gubitaka proteklih godina.

Dopunski kapital I odnosi se na hibridni instrument koji je RSŠ primila od Raiffeisen Bausparkasse G.m.B.H. (dalje RBSK) , Beč, Austrija koje je nadređeno Društvo RSŠ.

Na dan 31. prosinca 2012. godine jamstveni kapital RSŠ iznosi 128,855 milijuna HRK.

Kvantitativne informacije :

Struktura jamstvenoga kapitala

Jamstveni kapital	Iznos u milijunima kn
(a) Ukupno osnovni kapital	79,461
(b) Ukupno dopunski kapital I	51,354
(c) Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke (a + b)	130,815
(d) Ukupno odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	1,960
(e) JAMSTVENI KAPITAL (c - fd)	128,855

*Informacije o detaljnoj strukturi osnovnog kapitala nisu objavljene jer se smatraju povjerljivim informacijama.

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvalitativne informacije :

RSŠ izračunava kapitalne zahtjeve na način propisan Odlukom HNB o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (OAJKKI).

Kapitalni zahtjevi za kreditni rizik

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik i kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane iznosi 12% ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom izračunatog u skladu s odredbama OAJKKI.

RSŠ pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom koristi standardizirani pristup propisan OAJKKI.

RSŠ sukladno OAJKKI primjenjuje ponder rizika ovisno o pripadnosti izloženosti pojedinoj kategoriji izloženosti i njezinom stupnju kreditne kvalitete.

Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike (valutni rizik)

RSŠ izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik ako ukupna otvorena devizna pozicija RSŠ, izračunata u skladu s OAJKKI, prelazi 2% jamstvenog kapitala RSŠ.

RSŠ izračunava inicijalni kapitalni zahtjev za valutni rizik na način da zbroj ukupne otvorene devizne pozicije RSŠ pomnoži s 8%.

Kapitalni zahtjevi za operativni rizik

RSŠ pri izračunu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik koristi jednostavni pristup sukladno OAJKKI.

Prema jednostavnom pristupu inicijalni kapitalni zahtjev za operativni rizik jest 15% prosjeka posljednja tri relevantna pokazatelja. Prosjek posljednja tri relevantna pokazatelja računa se kao aritmetička sredina na način propisan OAJKKI.

Stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala

RSŠ je dužna održavati stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u iznosu od najmanje 12% sukladno OAJKKI.

Stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala izračunava se kao odnos između jamstvenoga kapitala i ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom te iznosa inicijalnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike i operativni rizik, a na način propisan OAJKKI-em, pomnoženih s 12,5.

Na dan 31. prosinca 2012. godine stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala RSŠ iznosi 17,62%.

Sažetak postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP)

Raiffeisen stambena štedionica (u nastavku RSŠ) je sukladno Odluci o postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditnih institucija (u nastavku OOPPAIKKI) manja kreditna institucija (u nastavku KI).

Rizici kojima je RSŠ izložena ili bi mogla biti izložena, a koje je kao manja KI dužna analizirati propisani su Odlukom HNB OOPPAIKKI (čl.2 st.1 i čl.7 st.4).

RSŠ kao manja kreditna institucija može u postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala analizirati najmanje sljedeće:

- 1) koncentracijski rizik,
- 2) upravljački rizik,
- 3) kreditni rizik uključujući valutno inducirani kreditni rizik (VIKR),
- 4) kamatni rizik,
- 5) valutni rizik,
- 6) likvidnosni rizik uključujući mogućnost prikupljanja dodatnoga kapitala,
- 7) operativni rizik,
- 8) strateški rizik i
- 9) utjecaj vanjskih činitelja.

Cilj ICAAP-a je utvrditi sve rizike kojima je RSŠ kao manja kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena i utvrditi iznos internih kapitalnih zahtjeva za te rizike kao i uspostavljanje odgovarajuće razine internog kapitala za pokriće internih kapitalnih zahtjeva.

ICAAP se provodi kroz sljedeće faze :

- 1) utvrđivanje rizika (utvrđivanje profila rizičnosti i značajnosti svake pojedine vrste rizika),
- 2) mjerjenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva,
- 3) definiranje raspoloživog internog kapitala i usporedba jamstvenog kapitala i internog kapitala,
- 4) Izračun ukupnih internih kapitalnih zahtjeva
- 5) uspoređivanje potrebnog jamstvenog kapitala i potrebnog internog kapitala.

RSŠ se pri izračunu internih kapitalnih zahtjeva za kreditni, operativni i tržišne rizike koristi metodologijom i jednostavnim odnosno standardiziranim pristupima iz OAJKKI (Regulatorni kapitalni zahtjevi), dok za ostale rizike koristi internu metodologiju.

RSŠ utvrđuje ukupne interne kapitalne zahtjeve zbrajanjem internih kapitalnih zahtjeva za rizike za koje je prema OAJKKI potrebno izračunavati kapitalne zahtjeve i za ostale rizike koje je RSŠ kao manja KI dužna najmanje analizirati sukladno OPPAIKKI.

Interni kapital jednak je jamstvenom kapitalu.

Interni kapitalni zahtjevi za VIKR računaju se korištenjem interne metodologije.

Interni kapitalni zahtjevi za Koncentracijski rizik računaju se korištenjem interne metodologije.

Interni kapitalni zahtjevi za Kamatni rizik u knjizi banke jednaki su promjeni ekonomske vrijednosti korištenjem pojednostavljenog izračuna promjene ekonomske vrijednosti uz korištenje rezultata Internog Prilagođenog modela..

Interni kapitalni zahtjev za Ostale rizike iznosi 10% ukupnih iznosa Regulatornih kapitalnih zahtjeva.
Za rizik likvidnosti ne izdvajaju se interni kapitalni zahtjevi već se koriste mjere kontrole.

Analizu, praćenje i izvješćivanje o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala RSŠ provodi u sklopu funkcije kontrole rizika.

Kvantitativne informacije :

Iznosi kapitalnih zahtjeva i stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi u milijunima kn
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristup:	
<i>Standardizirani pristup</i>	
Izloženosti prema institucijama	0,881
Izloženosti prema stanovništvu	72,344
Ostale izloženosti	2,747
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	75,972
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
Valutni rizik	0,883
(2.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	0,883
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
jednostavnog pristupa	10,896
(3.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	10,896
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2. + 3.)	87,751
JAMSTVENI KAPITAL	128,855
STOPA ADEKVATNOSTI JAMSTVENOG KAPITALA	17,62%

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE**Kvalitativne informacije :**

Raspoređivanje plasmana u rizične skupine temelji se na Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija prema kojoj se plasmani razvrstavaju u tri osnovne rizične skupine A, B i C :

1. prema dužnikovoj kreditnoj sposobnosti
2. prema dužnikovoj urednosti u podmirivanju obveza i
3. prema kvaliteti instrumenata osiguranja potraživanja RSŠ.

RSŠ može klasifikaciju odnosno procjenu kvalitete plasmana zasnovati samo na jednom ili dva kriteria.

Ako su u kreditnom portfelju RSŠ zastupljeni i plasmani pri čijem odobravanju ključni kriterij nije bila kreditna sposobnost zajmoprimeca nego kvaliteta i vrijednost instrumenta osiguranja, RSŠ tijekom trajanja kreditnog odnosa kvalitetu takvih plasmana procjenjuje na temelju rezultata praćenja vrijednosti i utrživosti dotičnog instrumenta osiguranja.

Dužnikova urednost u podmirivanju obveza

Dužnikova urednost u podmirivanju obveza podrazumijeva njegovu sposobnost da u cijelosti podmiruje obveze prema RSŠ po glavnici, kamatama i drugim osnovama u ugovorenom iznosu i ugovorenom roku, a samo iznimno i povremeno po isteku dospjeća, pod uvjetom da zakašnjenje u podmirivanju obveza dužnika nije dulje od 90 dana i da iznos duga koji se podmiruje sa zakašnjenjem nije materijalno značajan.

Materijalno značajan iznos duga je ukupan iznos svih dospjelih nepodmirenih obveza dužnika (kojima je protekao ugovoren rok dospjeća) po svim ugovornim odnosima koji je veći od 1.750 kuna.

Kriterij urednosti podmirivanja obveza prema RSŠ definiran je kao broj dana kašnjenja u podmirenju obveza dužnika s osnove glavnice, kamata, provizija i po drugim osnovama u ugovorenim iznosima i ugovorenim rokovima, a samo iznimno i povremeno po isteku dospjeća.

Brojanje dana kašnjenja :

Na izvještajni datum (dan s kojim se provodi ponovna procjena kvalitete plasmana ; najmanje tromjesečno) vrši se uvid u visinu DNP (dospjelih nenačaćenih potraživanja) i njihovu starosnu strukturu.

Starosna struktura DNP utvrđuje se na temelju izračuna broja dana između izvještajnog datuma i datuma dospjeća pojedine vrste iznosa (glavnica, kamata, naknada) koja nisu naplaćena do izvještajnog datuma.

PLASMANI PREMA STUPNJEVIMA RIZIKA (RIZIČNE SKUPINE)**Opća podjela plasmana prema kreditnoj kvaliteti**

Plasmani se (bez obzira na to je li riječ o portfelju velikih ili portfelju malih kredita), sukladno odredbama HNB, razvrstavaju ovisno o mogućnostima naplate (očekivanim budućim novčanim tokovima) :

1. rizična skupina A (potpuno nadoknadivi plasmani) : plasmani za koje nisu identificirani dokazi o umanjenju njihove vrijednosti na pojedinačnoj osnovi
2. rizična skupina B (djelomično nadoknadivi plasmani) : plasmani za koje su identificirani dokazi o djelomičnom umanjenju njihove vrijednosti
3. rizična skupina C (potpuno nenadoknadivi plasmani) : plasmani za koje su identificirani dokazi o umanjenju vrijednosti u visini njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti

Rizična skupina A

U rizičnu skupinu A raspoređuju se plasmani na početku ugovornog odnosa.

Tijekom trajanja ugovornog odnosa RSŠ najmanje svaka tri mjeseca ponovno procjenjuje kvalitetu plasmana koji su na početku ugovornog odnosa klasificirani u skupinu A.

RSŠ održava razinu umanjenja (ispravaka) vrijednosti plasmana raspoređenih u rizičnu skupinu A u svoti koja nije manja od 0,85% ni veća od 1,20% ukupnog stanja plasmana rizične skupine A.

Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana rizične skupine A knjigovodstveno se provodi na teret troškova za razdoblje u kojem su gubici utvrđeni i u korist odgovarajućih računa ispravaka vrijednosti plasmana koji su predmet klasifikacije.

Rizična skupina B

Djelomično nadoknadivim plasmanima smatraju se oni plasmani za koje se, zbog smanjene kreditne sposobnosti dužnika, zakašnjenja u podmirivanju obveza prema RSŠ i smanjenja vrijednosti raspoloživih instrumenata osiguranja, procjenjuje da neće biti moguće naplatiti glavnici i kamate u ugovorenoj visini. To su plasmani za koje postoje dokazi da je sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova po tim plasmanima manja od njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Računovodstveni tretman umanjenja vrijednosti plasmana rizične skupine B :

Umanjenje vrijednosti plasmana rizične skupine B (u visini utvrđenoga gubitka) RSŠ knjiži u račun dobiti i gubitka na teret troškova za razdoblje u kojem su gubici utvrđeni, te u aktivi bilance u korist računa ispravaka vrijednosti plasmana na koje se ti ispravci odnose.

Ako se nakon prvog umanjenja vrijednosti plasmana, zbog izmijenjenih okolnosti koje utječu na procjenu, pri ponovnoj procjeni (koja se provodi najmanje jedanput tromjesečno) gubitak poveća, iznos povećanja gubitka knjiži se u račun dobiti i gubitka na teret troškova za razdoblje u kojem su gubici utvrđeni, te u aktivi bilance u korist računa ispravaka vrijednosti plasmana na koje se ti ispravci odnose.

Ako se gubitak smanji, iznos smanjenja kredita knjiži se u računu dobiti i gubitka u korist računa na kojem je prethodno knjižen trošak ispravka vrijednosti, te u aktivi bilance na teret računa ispravaka vrijednosti plasmana na koje se ti ispravci odnose.

Rizična skupina C

Potpuno nenadoknadivim plasmanima smatraju se potraživanja RSŠ nastala na temelju sporne pravne osnove i druga potraživanja za koje se zbog osobito lošega imovinskog i finansijskog položaja dužnika, kao i izostanka adekvatnih instrumenata osiguranja, ne mogu očekivati nikakvi novčani tokovi za podmirenje obveza dužnika prema RSŠ.

Potpuno nadoknadivim plasmanima smatraju se svi oni plasmani koji nisu osigurani adekvatnim instrumentima osiguranja i po kojima dužnik kasni dulje od 365 dana neovisno o pragu materijalnosti.

Sadašnja vrijednost plasmana u rizičnoj skupini C jednaka je nuli, odnosno gubitak po tim potraživanjima iznosi 100% njihove nominalne vrijednosti.

Taj se gubitak knjiži u račun dobiti i gubitka na teret troškova za razdoblje u kojem su gubici utvrđeni, te u aktivi bilance u korist računa ispravaka vrijednosti plasmana na koje se ti ispravci odnose.

Ako se nakon prvog umanjenja vrijednosti plasmana, zbog izmijenjenih okolnosti koje utječu na procjenu, pri ponovnoj procjeni (koja se provodi najmanje jedanput tromjesečno) gubitak poveća, iznos povećanja gubitka knjiži se u račun dobiti i gubitka na teret troškova za razdoblje u kojem su gubici utvrđeni, te u aktivi bilance u korist računa ispravaka vrijednosti plasmana na koje se ti ispravci odnose.

Ako se gubitak smanji, iznos smanjenja knjiži se u računu dobiti i gubitka u korist računa na kojem je prethodno knjižen trošak ispravka vrijednosti, te u aktivi bilance na teret računa ispravaka vrijednosti plasmana na koje se ti ispravci odnose.

Plasmani koji su klasificirani u rizičnu skupinu C i za koje je proveden 100%-tri ispravak vrijednosti iskazuje se na računima bilance sve dok se ne provedu pravne radnje u vezi s prestankom obveze dužnika, u skladu s politikama i procedurama RSŠ i zakonom koji uređuje obvezne odnose.

RSŠ plasmane rizične skupine A, koji nisu osigurani adekvatnim instrumentima osiguranja, klasificira u lošiju rizičnu skupinu ako dužnik kasni s podmirivanjem svojih obveza prema RSŠ, i to:

1. u rizične skupine (B-1 – B-3), ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 90 do 180 dana,
2. u rizične skupine (B-4 – B-6), ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 180 do 270 dana,
3. u rizične skupine (B-7 – B-9), ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 270 do 365 dana ili
4. u rizičnu skupinu C, ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 365 dana.

RSŠ svaki neosigurani plasman kod kojeg je utvrđeno kontinuirano kašnjenje dužnika u podmirivanju obveza prema RSŠ dulje od 365 dana računajući od dana dospjeća, a dospjeli iznos nije materijalno značajan odnosno koji je manji od 1.750 kuna raspoređuje u rizičnu skupinu C.

Klasifikacija prema visini utvrđenoga gubitka

Djelomično nadoknadi plasmani klasificiraju se prema visini utvrđenoga gubitka u sljedeće rizične skupine:

- 1) u rizične skupine (B-1 – B-3), (plasmani za koje utvrđeni gubitak ne prelazi 30% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana),
- 2) u rizične skupine (B-4 – B-6), (plasmani za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 30% do 70% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana) i
- 3) u rizične skupine (B-7 – B-9), (plasmani za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 70% a manje od 100% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana)

Utvrđeni gubitak je razlika između nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih uz primjenu efektivne kamatne stope.

Pod nominalnom knjigovodstvenom vrijednosti plasmana podrazumijeva se knjigovodstveni iznos potraživanja koja su iskazana na računima bilance i koja nisu umanjena za ispravke vrijednosti (glavnica + kamata + naknada koja ima obilježja kamatnog prihoda).

Kvantitativne informacije :

Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

RSŠ primjenjuje standardizirani pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik. U nastavku su iskazane sve kategorije izloženosti iz članka 11. stavka 2. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija.

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Izvedeni finansijski instrumenti	
	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	103,446		369,361		-		-	
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-		-		-		-	
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-		-		-		-	
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	-		-		-		-	
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	314,575		-		-		-	
Izloženosti prema trgovackim društvima	-		-		-		-	
Izloženosti prema stanovništvu	875,486		-		8,412		-	
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-		-		-		-	
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-		-		-		-	
Ostale izloženosti	29,794		-					
UKUPNO	1.323,301		369,361		8,412		-	

Izloženost kreditnom riziku

Kvantitativne informacije :

Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

Značajna geografska područja	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni finansijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Grad Zagreb	685,095	369,361	0,983	-
Zagrebačka županija	51,669	-	0,560	-
Krapinsko-zagorska županija	10,156	-	0,186	-
Sisačko-moslavačka županija	12,031	-	-	-
Karlovačka županija	40,749	-	0,088	-
Varaždinska županija	27,212	-	0,394	-
Koprivničko-križevačka županija	56,482	-	0,579	-
Bjelovarsko-bilogorska županija	26,843	-	0,506	-
Primorsko-goranska županija	114,052	-	0,962	-
Ličko-senjska županija	9,149	-	-	-
Virovitičko-podravska županija	19,668	-	0,004	-
Požeško-slavonska županija	4,272	-	-	-
Brodsko-posavska županija	32,247	-	0,730	-
Zadarska županija	11,022	-	0,208	-
Osječko-baranjska županija	25,400	-	0,432	-
Šibensko-kninska županija	9,866	-	0,021	-
Vukovarsko-srijemska županija	13,610	-	0,195	-
Splitsko-dalmatinska županija	54,006	-	0,839	-
Istarska županija	61,776	-	1,079	-
Dubrovačko-neretvanska županija	12,808	-	0,071	-
Međimurska županija	45,188	-	0,575	-
...				
UKUPNO	1.323,301	369,361	8,412	-

Izloženost kreditnom riziku

Kvantitativne informacije : Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Glavne vrste djelatnosti	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni finansijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Stanovništvo	875,486	-	8,412	-
Krediti	873,986	-	-	-
Potraživanja po kamatama	1,500	-	-	-
Odobreni neiskorišteni krediti	0	-	8,412	-
Središnja država	103,446	369,361	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		12,909		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		23,814		
Finansijska imovina koja se drži do dospijeća		325,255	-	-
Potraživanja po kamatama (dužnički vrijednosni papiri)		7,383	-	-
Potraživanja za državna poticajna sredstva	96,374	-	-	-
Ostala potraživanja	7,072	-	-	-
Institucije	314,575	-	-	-
HAC kredit	267,051	-	-	-
Plasmani bankama	36,700	-	-	-
Potraživanja po kamatama	0,012	-	-	-
Novac i računi kod banaka	10,812	-	-	-
Ostala potraživanja	29,794	-	-	-
Potraživanja po naknadama	8,914	-	-	-
Imovina	9,266	-	-	-
Ostala potraživanja	11,614	-	-	-
...				
UKUPNO	1.323,301	369,361	8,412	0

Izloženost kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku

Kvantitativne informacije : Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	103,446	369,361	-	-
do 90 dana	55,439	1,727	-	-
od 91 do 180 dana	48,007	5,467	-	-
od 181 dana do 1 godine	0,000	0,190	-	-
> 1 godine	0,000	361,977	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-	-	-	-
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-	-	-	-
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	314,575	-	-	-
do 90 dana	66,931	-	-	-
od 91 do 180 dana	0,000	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	19,407	-	-	-
> 1 godine	228,237	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	-	-	-	-
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-

Izloženosti prema stanovništvu	875,486	-	8,412	-
do 90 dana	34,839	-	4,207	-
od 91 do 180 dana	27,054	-	0,524	-
od 181 dana do 1 godine	52,284	-	0,743	-
> 1 godine	761,309	-	2,938	-
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica				
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima				
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Ostale izloženosti	29,794	-	-	-
do 90 dana	16,256	-	-	-
od 91 do 180 dana	2,144	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	3,470	-	-	-
> 1 godine	7,924	-	-	-
UKUPNO	1.323,301	369,361	8,412	-

Izloženost kreditnom riziku

Kvantitativne informacije: Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenačaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak vrijednosti)	Stanje ispravaka vrednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenačaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Stanje (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Stanovništvo	11,732	2,174	0,000	3,150	4,915	-	-	-
UKUPNO	11,732	2,174	0,000	-3,150	4,915	-	-	-

Izloženosti kreditnom riziku

Kvantitativne informacije : Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenačaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi prihodi od naplate plasmana opisanih u proteklim godinama	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana opisanih u proteklim godinama	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanbilančni h obveza	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanbilančni h obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanbilančni h obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Grad Zagreb	3,911	0,109	-	-	1,293	-	-
Zagrebačka županija	0,689	0,134	-	-	0,350	-	-
Krapinsko-zagorska županija	0,004	0,003	-	-	0,049	-	-
Sisačko-moslavačka županija	-	-	-	-	0,044	-	-
Karlovачka županija	0,417	0,189	-	-	0,215	-	-
Varaždinska županija	0,018	0,018	-	-	0,125	-	-
Koprivničko-križevačka županija	1,889	0,610	-	-	0,506	-	-
Bjelovarsko-bilogorska županija	0,466	0,405	-	-	0,145	-	-
Primorsko-goranska županija	1,986	0,069	-	-	0,632	-	-
Litčko-senjska županija	0,192	0,002	-	-	0,070	-	-
Virovitičko-podravska županija	0,605	0,153	-	-	0,190	-	-
Požeško-slavonska županija	0,159	0,162	-	-	0,050	-	-
Brodsko-posavска županija	0,082	0,066	-	-	0,182	-	-
Zadarška županija	0,539	0,008	-	-	0,110	-	-
Osječko-baranjska županija	0,134	0,013	-	-	0,072	-	-
Šibensko-kninska županija	0,016	0,016	-	-	0,059	-	-
Vukovarsko-srijemska županija	0,013	0,014	-	-	0,066	-	-
Splitsko-dalmatinska županija	0,000	0,000	-	-	0,186	-	-
Istarska županija	0,128	0,105	-	-	0,291	-	-
Dubrovačko-neretvanska župa	0,000	0,000	-	-	0,047	-	-
Međimurska županija	0,484	0,098	-	-	0,233	-	-
UKUPNO	11,732	2,174	-	-	4,915	-	-

Izloženosti kreditnom riziku

Kvantitativne informacije : Promjene u isprvcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

Promjene u isprvcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala uskladenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Završno stanje
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	2,463	11,004	0,000	-11,293	-3,151	2,174
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	0	0	0	0	0	
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	12,624	0,367	0	0,000	0	12,991
Rezerviranja za izvanbilančne obvezne skupine A na skupnoj osnovi	0,112	0,000	0	-0,040	0	0,072

Standardizirani pristup mjerenu kreditnog rizika

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativne informacije : Iznosi izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	472,807	739,859
	10		
2	20	-	-
	35		
3	50	-	-
	75		
4	100	-	-
5	100	-	-
6	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		472,807	739,859

* Ukupan iznos izloženosti korištenjem učinaka zamjene uvećan je kroz donos iz tabele Izloženosti prema institucijama

Standardizirani pristup mjerenu kreditnog rizika

Kvantitativne informacije :

Iznosi izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	277,875	10,824
	10		
2	20	36,700	36,700
	35		
3	50		
	75		
4	100	-	-
5	100	-	-
6	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		314,575	47,524

Standardizirani pristup mjerenu kreditnog rizika

Kvantitativne informacije :

Iznosi izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	-	-
	10		
2	20	-	-
	35	140,371	138,437
3	50	-	-
	75	726,028	716,999
4	100	8,327	6,367
5	100	-	-
6	150	9,172	8,958
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		883,898	870,761

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn
	1,960

Standardizirani pristup mjerenu kreditnog rizika

Kvantitativne informacije : Iznosi izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

Kategorija izloženosti: Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	6,905	17,868
	10		
2	20	-	-
	35		
3	50	-	-
	75		
4	100	22,889	22,889
5	100	-	-
6	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		29,794	40,757

* Ukupan iznos izloženosti korištenjem učinaka zamjene uvećan je kroz donos iz tabele Izloženosti prema stanovništvu

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE**Kvalitativne informacije :**

RSŠ primjenjuje metodologiju pojednostavljenog izračuna promjene ekonomske vrijednosti propisanu Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije knjige banke po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Valute koje RSŠ ima su HRK i EUR.

Za potrebe pojednostavljenog izračuna procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke kamatno se osjetljive pozicije knjige banke raspoređuju u 13 vremenskih zona na način propisan Odlukom. Ponderi se temelje na procijenjenom kamatnom šoku od 200 baznih bodova tijekom vremena i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke kreditne institucije koja je nastala kao rezultat primjene standardnoga kamatnog šoka.

RSŠ je dužna izračunati omjer promjene ekonomske vrijednost knjige banke i jamstvenoga kapitala. Navedeni RSŠ u pojednostavljeni izračun uključuje rezultate dobivene Internim Prilagođenim modelom.

Interni Prilagođeni model :

Prilagođeni model uključuje osnovne pretpostavke sustava stambene štednje (dugotrajnost štednje i obnavljanje štednje u petogodišnjim ciklusima). Prilagođeni model temelji se na navedenim pretpostavkama sustava uz korištenje povijesnih podataka o broju ugovora i uplatama po pojedinim godinama štednje i uključivanje korektivnih faktora (standardne devijacije) koji predstavljaju maržu na rizik.

Uključivanje drugog ciklusa stambene štednje u izračun promjene ekonomske vrijednosti:

Ugovori o stambenoj štednji i pripadajuće uplate iz drugog ciklusa uključuju se u izračun ekonomske vrijednosti po preostaloj ročnosti ugovora iz prvog ciklusa pomaknutog za 60 mjeseci (pomak u drugi ciklus):

Ulagane podatke sustava čine povijesni podaci iz sistema o broju i vrsti ugovora o stambenoj štednji i uplate po ugovorima po pojedinim kalendarskim godinama štednje.

Iz evidencija i povijesnih podataka određuju se vrijednosti:

- broja sklopljenih ugovora o stambenoj štednji
- uplate stambene štednje (depoziti)

Iz tih povijesnih podataka primjenom analize vrijednosti po godinama prema kriterijima i metodologijom određuje se očekivani broj ugovora i uplata stambene štednje u novom ciklusu štednje te pripadni utjecaj na promjenu ekonomske vrijednosti u knjizi banke koji dolazi od tih ugovora odnosno uplata.

Rezultat Prilagođenog modela (uplate u drugom petogodišnjem ciklusu štednje) uključuju se u izvješća HNB u odgovarajuće vremenske zone (5 do 7 godina i 7 do 10 godina) za potrebe pojednostavljenog izračuna promjene ekonomske vrijednosti knjige banke (KRKB).

Provjera pouzdanosti Prilagođenog modela provjerava se back testom.

Back test provjerava koliko model uspješno modelira (prognozira) predviđeno ponašanje u sljedećem:

- koliki je ostvaren postotak obnavljanja ugovora u pojedinoj godini u usporedbi s očekivanim prema modelu
- koliki je ostvaren postotak uplata u pojedinoj kalendarskoj godini štednje u usporedbi s očekivanim uplatama.

Testiranje otpornosti na stres :

RSŠ kontinuirano provodi testiranje otpornosti na stres (po mogućnosti kvartalno, a najmanje polugodišnje), a o rezultatima navedenih testova izvještava se uprava Štedionice (zasebnim izvještajem ili u okviru ALCO).

Navedeno testiranje uključuje i dodatno umanjenje za maržu za rizik (dodatno povećanje korektivnih faktora (standardne devijacije ili %).

Funkcija kontrole rizika odgovorna je za formiranje i provođenje sustava za upravljanje KRKB-om RSŠ, za izradu i analizu izvješća o podacima dobivenim primjenom Prilagođenog modela kao i za predlaganje odgovarajućih mjera koje je potrebno poduzeti u vezi s razinom izloženosti KRKB-u. Ova funkcija zadužena je i za provođenje početnog i kontinuiranog vrednovanja Prilagođenog modela RSŠ

Izvori kamatnog rizika kojima RSŠ može biti izložena :

- 1) rizik ročne neusklađenosti,
- 2) rizik krivulje prinosa,
- 3) rizik osnovice i
- 4) rizik opcije.

1) Prisutna je značajna izloženost riziku ročne neusklađenosti u dužim vremenskim zonama radi osnovnih karakteristika sustava stambene štednje, a to su prikupljanje depozita na kraći rok (do 5g.) uz nepromjenjive kamatne stope i odobravanje kredita na duži rok (do 20 g.) također uz nepromjenjive kamatne stope.

Uključivanjem rezultata Prilagođenog modela u pojednostavljeni izračun promjene ekonomske vrijednosti stambenim štedionicama omogućeno je upravljanje kamatnim rizikom u knjizi banke. Korištenjem Prilagođenog modela uključene su karakteristike sustava stambene štednje.

2) Prisutna je konstantnost krivulje prinosa obzirom na najveći udio nepromjenjivih kamatnih stopa u bilanci.

3) Postoji umjeren udio financijskih instrumenata čije se kamatne stope razlikuju po osnovi.

4) Udio prijevremenih otkaza ugovora o stambenoj štednji u stabilnim oročenim depozitim je unutar planiranih veličina. Udio prijevremenih otplata kredita stanovništvu u ukupnim kreditima stanovništvu je također unutar prihvatljivih veličina.

Kvantitativne informacije :

Kamatni rizik u knjizi banke – promjene ekonomske vrijednosti, dobiti ili druge relevantne mjere kreditne institucije

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u milijunima kn	u milijunima kn
EUR	-3,689	
HRK		7,478
UKUPNO	-3,689	7,478

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE**Kvalitativne informacije :****TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA**

RSŠ koristi tehnike smanjenja kreditnog rizika sukladno OAJKKI.

RSŠ može pri smanjenju kreditnog rizika za pokriće jedne izloženosti primjeniti više od jedne vrste priznate kreditne zaštite.

U navedenom slučaju izloženosti se dijele na zasebne dijelove pokrivene pojedinom vrstom kreditne zaštite i izračunava se iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom za svaki dio zasebno.

Vrste kreditne zaštite

Za potrebe smanjenja kreditnog rizika RSŠ koristi slijedeće vrste kreditne zaštite :

- materijalna kreditna zaštita
- nematerijalna kreditna zaštita.

Ročna neusklađenost izloženosti i kreditne zaštite

RSŠ ne priznaje kreditnu zaštitu u slijedećim slučajevima:

- 1) ako je preostali rok do dospijeća kreditne zaštite kraći od tri mjeseca i kraći od dospijeća odnosne izloženosti i
- 2) ako postoji ročna neusklađenost, a ugovoreni (izvorni) rok dospijeća kreditne zaštite kraći je od jedne godine.

MATERIJALNA KREDITNA ZAŠTITA**Oblici imovine za materijalnu kreditnu zaštitu :**

Materijalna kreditna zaštita može se priznati u sljedećim oblicima imovine uz zadovoljavanje uvjeta propisanih OAJKKI :

- 1) financijski kolateral,
- 2) ostala materijalna kreditna zaštita:
 - gotovinski polog kod treće institucije,
 - polica životnog osiguranja

Financijskim kolateralom smatraju se gotovina, vrijednosni papiri i roba, kupljeni, pozajmljeni ili primljeni na temelju repo, obratnih repo transakcija i transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane.

Priznavanje financijskog kolateralata

Financijske stavke koje RSŠ može priznati kao financijski kolateral uz zadovoljavanje uvjeta propisanih OAJKKI su :

- 1) gotovinski polog ili drugi instrumenti koji se mogu smatrati gotovinom položenom kod RSŠ,

- 2) dužnički vrijednosni papiri središnjih država ili središnjih banaka u skladu s uvjetima propisanim OAJKKI

Metode smanjenja kreditnog rizika (odnosno izračun potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti)

Za potrebe izračuna učinaka primjene financijskoga kolateralata RSŠ može primijeniti jednu od sljedećih metoda:

- 1) jednostavnu metodu financijskoga kolateralata ili
- 2) složenu metodu financijskoga kolateralata.

Za izračunavanje učinaka smanjenja kreditnog rizika ne smije se istodobno primjenjivati i jednostavna metoda financijskoga kolateralata i složena metoda financijskoga kolateralata.

RSŠ koristi jednostavnu metodu financijskog kolateralata na način i pod uvjetima propisanim OAJKKI.

Ostala materijalna kreditna zaštita**Priznavanje**

U smislu umanjivanja kreditnog rizika, kao materijalna kreditna zaštita mogu se priznati i sljedeći instrumenti uz ispunjavanje uvjeta propisanih OAJKKI :

- 1) gotovinski polozi ili instrumente koji se mogu smatrati gotovinom, a deponirani su kod treće institucije koja nije jedna od ugovornih strana i dani kao jamstvo RSŠ,
- 2) police životnog osiguranja založene u korist RSŠ

RSŠ može tretirati navedenu kreditnu zaštitu kao garanciju/jamstvo institucije – treće strane, na način i pod uvjetima definiranim OAJKKI.

Ako su ispunjeni svi propisani uvjeti, na iznos izloženosti pokriven tekućom otkupnom vrijednošću kreditne zaštite dodjeljivat će se ponderi rizika propisani OAJKKI.

NEMATERIJALNA KREDITNA ZAŠTITA

Nematerijalna kreditna zaštita može se priznati samo ako je pružatelj kreditne zaštite dovoljno pouzdan, a ugovor o zaštiti provediv prema mjerodavnom pravu i pruža odgovarajuću sigurnost u razinu postignute kreditne zaštite imajući u vidu dopušteni stupanj priznavanja.

RSŠ koristi nematerijalnu kreditnu zaštitu u obliku garancije/jamstava.

Garancije/jamstva

Garancije/jamstva mogu se primijeniti kao oblik nematerijalne kreditne zaštite samo ako su ispunjeni barem uvjeti za priznavanje pružatelja nematerijalne kreditne zaštite, minimalni zahtjevi za garancije/jamstva i kontragarancije i dodatni zahtjevi za garancije/jamstva propisani OAJKKI.

Kvantitativne informacije:

Iznosi izloženosti s obzirom na primjenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni finansijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jams tvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	-	-	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	-	-	267,051	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	-	-	-	-
Izloženosti prema stanovništvu	10,963	-	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-	-	-	-
Ostale izloženosti	-	-	-	-
UKUPNO	10,963	-	267,051	-